

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Iubilæum Quoad requisita

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

tr. 21. diff. 2. num. 8. quia, sicut irregularis validè consecrat, ita etiam validè absolvet. Adverte autem, quòd talis absolutio esse posset invalida ex defectu ponitenti, si peteret scienter absolutionem ab eo, qui non licitè absolveret, nisi excusaretur bona fide. *part. 4. tract. 2. resolutione 68.*

Item non potest recipere beneficia. At si ei conferantur, collationem probabile est fore validam.

4. Tertius effectus irregularitatis est, reddere hominem inhabilem etiam ad obtinenda beneficia. Et DD. communiter apud Sayrum *lib. 6. cap. 2. num. 21.* irregulari esse ipso facto nullam, ac si facta esset seculari, quia beneficium datur propter exercitium Ordinum, quod irregularitas impedit. Sed contraria opinio Sylvestri *verb. excommunicatio numer. 4.* est probabilis; quia sicut irregularis validè retinet beneficia, ita etiam validè potest nova recipere, cum in utroque casu requiratur exercitium Ordinum. Ad argumentum supra factum negari potest consequentia. *part. 4. tractat. 2. resolutione 79. & parte 7. tractat. 12. resolutione 7.* An verò possit administrare per alium, & resignare in favorem tertii, vide *part. 10. tractat. 8. resolutione 14. & part. 11. tractat. 5. res. 1.*

5. Simoniacum occultum non incurtere irregularitatem probabiliter defendit P. Bordonus in *Bull. Cruc. part. 3. tr. 2. cap. 1. sect. 4. num. 30.* licet oppositum plures teneant. *p. 10. tract. 15. res. 9. vers. Hanc etiam.*

6. De irregularitate illegitimi, vide *verb. illegitimus.*

IRREGULARITATIS
Dispensatio, & absolutio.

Irregularitas ex delicto tolli potest per Bullam, Jubilæi, &c. extra confessionem.

7. Posita probabili sententia, quod irregularitas proveniens ex delicto, & quæ est pura pœna peccati, veniat nomine censuræ; & posita item probabili sententia Trullench. *ex part. Bulla, lib. 1 §. 7. cap. 2. dub. 18. numer. 12.* quòd censuræ absolvi possunt extra *Summa Diana.*

cramentum Confessionis, prædicta irregularitas absolvi potest extra Confessionem, & sic à Confessario absente habente scilicet facultatem ex Bulla, per Bullam, privilegio, &c. *part. 4. tractat. 2. resolutione 103.*

8. Quas irregularitates absolvere possit Confessarius virtute Bullæ Cruciatæ, inquit *verb. Bulla Cruciatæ quoad censuras.*

9. Quæ irregularitates sint dispensabiles per Episcopum, & Prælaturam Regularem, require *verb. Episcopi jurisdictione in irregularitates & verb. Prælati Regularis jurisdictione in dispensando,* sed confessarius Regularis potest absolvere, & dispensare virtute Cruciatæ, Jubilæi, & suorum privilegiorum super irregularitate, excommunicationis, vel suspensionis ordinum susceptione, cum suspensione, quæ absolutio potest dari extra Sacramentum Confessionis. *Fragofus part. 9. tractat. 8. resolutione 50.*

10. Quæ irregularitates sint dispensabiles à Commissario Cruciatæ, inquit supra *verb. Commissarius Cruciatæ.*

11. Quæ verò tollantur per Baptismum & quæ per professionem Regularem, dictum est supra *verb. Irregularitas, num. 7.*

Quis absolvere potest confessarius per Bullam?

Quas Episcopus? Prælati?

Regularis potest dispensare in irregularitate, virtute Bullæ Cruciatæ, Jubilæi, & suorum privilegiorum. Commissarius Cruciatæ?

Quæ tolluntur per Baptismum, &c.

I V B I L Œ V M
Quoad requisita.

1. **I**ubilæum est indultum Pontificis ad excitandam fidelium devotionem in publicis necessitatibus emanare solitum. Indulgentiam plenariam instar anni sancti, & pleraque privilegia certa opera in Brevi præscripta præstantibus concedens. Quæ quidem opera ut plurimum sunt jejunia, visitatio Ecclesiarum, confessio, communio, elemosyna; de quibus primo loco agendum, prius quidem de omnibus in communi, deinde de singulis in particulari. †

Jubilæum est Bulla concedens Indulgentiam, & alia privilegia præstantibus certa opera.

2. Igitur hæc opera præstari possunt

Z z z

intra

*Qua præstari possunt divisi-
m, & infra
duas hebdo-
madas.*

*Dummodo
jejunia in
una hebdo-
mada com-
plentur.*

*Et præstari
possunt in
duobus locis.*

*Item per
opera aliâs
præcepta.*

*Et si indeter-
minatè præ-
scribantur,
sufficit præ-
stare semel,
& infra ter-
minum quâ-
decumque.*

Qui præstare

intra duas hebdomas; nimirum jeju-
nando in prima, confitendo & commu-
nicando in secunda. Ita contra Leonem
de Jubil. part. 2. num. 18. & 169. Naldus
verb. Indulgent. num. 14. affirmans, ita
declarasse Sacram Pœnitentiariam Ro-
manam. Sed advertit Præpositus in 3.
part. question. 14. dub. 10. num. 87. jejunia
omnia complenda esse infra unam heb-
domadam, quia Pontificis scopus est,
ut caro jejuniis maceretur, ad quem mag-
is faciunt jejunia magis unita. *part. 3. tr.
4. resolutione 153. & part. 5. tractat. 12. re-
solutione 24.*

3. Possunt scem impleri in duobus
locis, unde quis potest hic Panormi
visitare Ecclesias, & deinde in alio lo-
co, si discedat, confiteri, communica-
re, &c. quia favor Jubilæi est persona-
lis, non localis. Ita Laymann *lib. 5. tra-
ctat. 7. cap. 8. num. 11. part. 5. tractation.
12. resolutione 53.* An verò si quis ne-
glexisset lucrari Jubilæum in patria, lu-
crari posset in alio loco, vide infra num.
48. †

4. Opera in Jubilæo præscripta com-
pleri possunt per opera aliâs præcepta:
quia non repugnat, unico actu pluribus
obligationibus satisfieri, dummodo
natura talium obligationum id patia-
tur. Et in praxi Pontifices solent publi-
care Jubilæum in Quadragesima. Ita-
que sufficit, fundere orationes aliâs de-
bitas ex voto, vel pœnitentia, & dare
eleemosynas extremè indigenti, cui
debentur ex obligatione naturali. Ita
Polacchus *de Jubil. part. 1. num. 152. &
part. 2. num. 147. part. 5. tractat. 12. resolu-
tione 31. §. Et tandem, resolutione 33. in
medio, & resolutione 54. & part. 11. tract. 7
ref. 12.*

5. Si indeterminatè præscribatur Ec-
clesiarum visitatio, oratio, & eleemosy-
na, sufficit semel visitare, orare, & elee-
mosynam facere. Idque quancumque
etiam die Dominico, ante, vel post com-
munionem. Ita Bossius *de Jubil. sect. 4. cas.
8. num. 9. part. 5. tractat. 12. resolut. 22. §.
Notandum, & resolut. 31. §. Dico igitur, &
Dico quartò.*

6. Qui verò non potest opera præ-

scripta præstare, petat sibi à Confessa-
rio commutari in alia pia opera. Imò petat sibi cõ-
mutari. Confessarius non solum commutare
potest opera omissa ex legitima causa
agritudinis, impotentia, &c. sed etiam
omissa ex malitia. Et sic tradit Filliuc-
cius *tom. 1. tractat. 8. cap. 10. num. 268.* etiam, que
quod si quis die Dominico secundæ
hebdomadæ inspiratus, dolens quod
omissa sunt ex malitia.

præscripta opera non compleverit, petat
sibi alia injungi, vel tempus prorogari,
potest Confessarius id præstare; quia
hic & nunc verè est impotens, & facul-
tas Confessarii nondum expiravit. Idem
dic, si quis alia opera præstitisset, & die
Dominico communicaturus inadver-
tenter bibisset; huic enim Communio
commutari potest in aliud opus pium.
Ita Henriquez *lib. 7. cap. 10. num. 8. par. 3.
tract. 4. resolut. 152. & p. 5. tractat. 12. ref. 25.
& 26.*

7. Non oportet, quòd omnia opera
Jubilæi fiant in gratia, sed satis est, quòd
pœnitens sit in gratia in ultimo instan-
ti, in quo Indulgentia applicatur. Imò si
quis Indulgentiam propter obiectum non
lucraretur, probabile est lucraturam po-
stea, recedente fictione. Vide *verb. Indul-
gent. n. 15.* ubi plura de requisitis invenies.
In particulari verò:

8. Circa eleemosynam adverte,
quod si quis daret nummos famulo pro
eleemosyna facienda, non lucraretur
Jubilæum, ait Leo *de Jubil. p. 2. question.
14. sect. 6. num. 175.* si famulus eleemo-
synam non præberet. Et alii idem asse-
runt, si famulus illam præberet post tem-
pus præscriptum. Quia scilicet is non
præstaret opus præscriptum ad confe-
quendum Jubilæum. At Sa *v. Indulg. n.
4.* etiam post correctionem Romanam,
contrarium docet. *p. 5. tract. 22. ref. 31. &
p. 11. tract. 7. ref. 18.* Si verò eleemosynam
certo die præscriptam quis per ignorantiam,
oblivionem, aut inadvertentiam
inculpabilem usque ad Sabbatum dif-
ferret, & tunc multò majorem efficeret,
probabile esse, ait Bossius *de Jubil. sect.
4. cas. 8. num. 9.* lucrari Indulgentiam &
Jubilæum, ex quadam æquitate, & tacita
inten-

*Opera non
debent neces-
sario præstari
in gratia, sed
sufficit esse
in gratia in
instanti con-
secutionis
imò si ponat-
ur obex,
probabile est
acquiri, reced-
ente fictione.*

*An satisfiat
eleemosyna
curam com-
mittere, si u-
cui committit-
tur, non
largiatur?
Aut non
tempore præ-
scripto?*

intentione Pontificis. Ita etiam, si præscriptam fieri in tribus diebus jejuniorum quis anticiparet, & totam simul præberet Feria IV. *part. 5. tractat. 12. resol. 22.*

Ecclesia visitari debent juxta tenorẽ Brevi. Non plures, quàm pro Vrbe designata sint. Sed si Episcopus designat pauciores, sufficiunt.

Quomodo Ecclesia visitanda? Quid nomine Ecclesia? Et qualiter in ea orandum?

Confessio quando exigitur, ut dispositio, non est necessario in eo, qui est in gratia, per contritionem

9. Quod ad visitationem Ecclesiarum, ait sufficere Filliuc. *tom. 1. tractat. 8. cap. 10. numer. 274.* quod duæ Ecclesie visitentur. Sed in hoc observanda sunt verba Brevi. Adverte autem ex Bossio *de jubil. sect. 4. cas. 19. numer. 6.* quod si Episcopus deputaret plures Ecclesias in Civitate, quàm Papa deputavit in Urbe, tunc sufficere visitare quot deputavit Papa; quia si Episcopus non potest onerare privilegium Papæ. Si verò Episcopus deputaret pauciores, aut unam tantum, illa sufficeret. Adverte etiam, sufficere, quod Ecclesia visitetur de foris, si præ multitudinem non det ingressus. Et nomine Ecclesie venire etiam cœmeterium adjunctum, quia verba in favorabilibus latè interpretari debent. Ita *Sayman lib. 5. tractat. 7. cap. 3. numer. 9.* Qualiter autem orandum sic vide *verb. indulg. à num. 21 part. 1. tractat. 11. resol. 10. 3. & part. 5. tract. 12. ref. 19. & 51.*

10. Quoad confessionem, quando in brevi dicitur: omnibus verè penitentibus, & confessis, vel, omnibus contritis & confessis, qui visita verint &c. concedimus indulgentiam, tunc confessio non exigitur ut opus inunctum, sed ut dispositio; unde si quis aliàs esset in gratia per contritionem cum voto, seu proposito confitendi tempore debito secundum præceptum Ecclesie, lucraretur Jubilæum. Ita *Coninch de Sacram. disput. 12. dub. 7. numer. 38. part. 5. tractat. 12. ref. 30. §. Nota etiam.* Imò nec si confessio requiratur ut opus inunctum, e mitti necessario debet, si adsint tantum venialia, ut ex *Coninch diximus V. Bulla Cruciatæ num. 15. part. 3. tractat. 4. ref. 126. & part. 5. tract. 12. resol. 30.* Quando vero confessio ad Jubilæum requiritur sufficit confessio informis, dummodo recedat fictio, tempore, quo adhuc Jubilæum durat. *Bardi in select. l. 5. q. 5. n. 11. & alii part. 11. ref. 6. ref. 10.*

11. Quando autem est necessaria, satisfacti est confiteri intra tempus Jubilæi, Et quamvis Breve dicat, ut infra hebdomadam confiteamur, & in Dominica communicemus, confiteri possumus in *seve.*

Dominica: quia dies Dominicus habetur pro complemento hebdomadæ tractæ, in qua jejunandum est. Ita declaravit Gregorius XIII. PP. Societatis apud *Acosta in Bull. Cruc. quæst. 14. dub. 3.* qui nostram sententiam tenet contra *Filliucium tom. 1. tract. 8. c. 10. num. 172. part. 2. tract. 15. ref. 28. & part. 5. tract. 12. ref. 40. §. Et tandem.*

12. Quod si quis die Veneris v. g. confiteretur, & in Sabbato, antequam Indulgentiam consequatur, peccaret mortaliter, secundum *Suarez in 3. part. tom. confessionem 4. disputat. 12. sect. 3. numer. 7.* debet iterum confiteri. Sed negat *Granado in 3. part. contr. 12. tractat. 5. disputat. 4. num. 8.* quia Jubilæum unam tantum exigit confessionem, quæ cum fieri possit aliquot diebus, priusquam Indulgentiam consequamur, & aliunde is per contritionem redire possit in statum gratiæ, non est, cur onus confessionis multiplicemus. Ita etiam docet *Præpositus in 3. part. question. 14. dub. 10. numer. 84.* Et uterque hanc doctrinam extendit ad casum, quo quis in confessione oblitus esset aliquod peccatum mortale. Cui sententiæ libenter adhæreo. *part. 5. tr. 12. ref. 1.*

Nec tenetur quis bis confiteri, si post confessionem novum peccatum committit, vel aliquod peccatum oblitus est.

13. Quoad Communionem. Si requiritur in Dominica, videtur non lucrari Jubilæum, qui communicaret infra hebdomadam, quia constat de mente Pontificis. Sed *Bossius de jubil. sect. 4. cas. 20. num. 17.* ait, id Pontificem non præcipere, sed consulere velut congruentius. Id quod deducit ex Bullis Jubilæorum post Sixtum V. qui ad tollendam hanc dubitationem, post illa verba *communicent in die Dominico*, addiderunt, *aut alia die hebdomadarum.* *part. 5. tr. 12. ref. 17.*

Communio si fieri præcipitur in Dominica, videtur anticipari non posse. Sed Bossius ait, posse.

14. Debet autem, qui in peccato est, antequam communique, confiteri, etiam si præscriptam confessionem præmiserit; quia ita exigit hoc Sacramentum.

sola contritione, tenetur confiteri, etiamsi præscriptam confessionem præmiserit.

Probabile tamen est, Communionem factam in peccato sufficere, si non sit ultimum opus, & poenitens in ultimo instanti sit in gratia.

Pueris, patientibus tussim, & vomitum; item ei, qui inadvertenter bibit, Communitio commutari debet in aliud opus pium.

mentum. Unde, si habens physicam, aut moralem impotentiam confitendi, post alia opera communicaret cum solâ contritione, non lucraretur Jubilæum; quia hic non est casus, in quo quis possit communicare cum peccato mortali sine prævia confessione. Ita Suarez tom. 4. disp. 52. sect. 3. numer. 6. contra Vega part. cap. 7. cas. 31. part. 5. tract. 12. res. 29. † & se citat in p. 3. tract. 4. res. 260. ubi in §. Itaque oppositum refert notare Leonem †.

15. Probabile tamen est, quod ait Bossius de jubil. sect. 7. cas. 20. numer. 17. communionem factam in peccato mortali sufficere ad satisfaciendum oneri communionis pro Jubilæo consequendo, si communio non sit ultimum opus ex requisitis, & poenitens in instanti, quo applicatur indulgentia (quod est ultimum instans desitionis ultimi operis extrinsecum, in quo verum est dicere: nunc primo omnia requisita completa sunt,) sit in gratia. Quia non omnia opera requisita præstanda sunt in gratia. Et illa verba devotè & reverenter in Jubilæo apposita respectu communionis, sumi possunt pro devotione & reverentia extrinseca, quæ consistit in externa compositione & modestia, vel etiam intrinseca; quæ consistit in actu patriæ, & cultus divini, intentione obediendi Papæ, lucrandi Jubilæum, & similibus, quæ non excludit peccatum habituale. part. 1. tractat. 11. resolut. 6. in fine. part. 3. tractat. 4. resolut. 148. & part. 5. tract. 12. res. 27. circa medium & part. 10. tr. 15. res. 55.

16. Nota etiam hic contra Fernandez in medull. part. 3. cap. 8 §. 8. num. 3. pueros non valentes pro ætate communicare, non acquirere Jubilæum communicando solum spiritualiter; sed debere illis commutari in aliud opus pium, ut ait Faustus de jubil. lib. 4. quest. 45. Quod etiam procedit in infirmis patientibus tussim, vomitum, &c. in eo, qui inadvertenter bibit, & similibus. res. 77.

cii. §. Notandum.

I V B I L Œ V M

Quoad Confessarium.

17. † **P**ER Jubilæum concedi solet facultas eligendi confessarium approbatum, qui poenitentes absolvat à reservatis, & censuris, de quibus infra Ille autem confessarius est eligibilis per Jubilæum, quem diximus V. Bulla Cruciatæ eligi posse per Bullam. Vide ibi. Solum ergo hic dicendum quoad Regulares, quibus Bulla quoad hunc articulum non suffragatur †.

18. Ergo Regulares, quibus tempore Jubilæi conceditur facultas eligendi confessarium approbatum ab Ordinario, possunt illum eligere extra Ordinem. Ita Bossius de jubil. sect. 3. cas. 4. num. 17. contra Molfesum apud ipsum. ibid. Contra quem etiam addit, non posse Superiorem id eis prohibere. part. 5. tract. 12. res. 37. §. Notandum.

19. Sed, an sufficiat confiteri, cum approbato à proprio Prælato? Negat Henrquez lib. 6. cap. 6. numer. 4. in Gloss. litt. K. Quia in Brevi dicitur, approbatum ab Ordinario; Prælati autem Regularis non est ordinarius. Idque in Jubilæo cautum esse, quia Summus Pontifex potuit animadvertere, Episcopos in approbandis Confessariis esse plerumque Prælati Regularibus cautiōses. Bonacina de Sacrament. disput. 5. quest. 7. punct. 4. §. 1. numer. 25. affirmat, atque Papam verba illa approbatum ab Ordinario pro Religiosis apponere cumulativè, non privativè; quatenus id possunt, si velint, non tamen teneantur. Ita etiam Bossius cas. 3. numer. 10. qui ait, verba illa sumenda esse cum expositione accommodata, ut si agatur de laicis, debeant eligere approbatum ab Episcopo; si verò de Religiosis, à suo Prælato, qui est ipsorum Ordinarius. Lezana 99. regul. cap. 19. num. 19. distinguit, aitque: Vel in Jubilæo dicitur approbatum ab Ordinario tantum, vel, approbatum ab Ordinario

Per Jubilæum eligi potest in confessarium, qui eligi potest per Cruciatam

Etsi non excipiuntur Regulares, eligere possunt extra Ordinem invito Superiore. Dummodo sit approbatus ad Ordinario Vel secundum probabilem sententiam à suo Prælato.